

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Τμήμα Μελετών

Ταχ. Δ/ση: Κεφαλληνίας 45 & Κορνά Τράκα
 Τ.Κ. – Πόλη: 112 57 Αθήνα,
 Τηλ. Κέντρο 213 2124 700
 Πληροφορίες: Μ. Παναγοηλιοπούλου, Φ. Τοπάλη,
 Γ. Κυρίτσης
 Τηλ: 213 2124 743, - 746, -738
 Ιστότοπος: www.hsppa.gr www.eaadhsy.gr
 Email: eaadhsy@eaady.gr

Αρ. πρωτ. : 2595
Αθήνα, 13/5/2019

Προς

1) ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

- Γραφείο Υπουργού

e-mail: yπουργos@ypes.gr- Δ/ση Οργάνωσης και Λειτουργίας
Τοπ. Αυτοδιοίκησης(για διαβίβαση στις Περιφέρειες της
χώρας)e-mail: info@ypes.gr

2) ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Γραφείο Υπουργού

e-mail: minister.sec@m nec.gr3) ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

- Γραφείο Γενικού Γραμματέα

e-mail: gen-sec@gge.gr

- Γεν. Δ/ση Δημ. Συμβάσεων

e-mail: pkremmida@eprocurement.gov.gr,
afrazt@gge.gr,
mstathogianni@eprocurement.gov.gr

ΘΕΜΑ : «Έκδοση από την Αρχή υποδείγματος διακήρυξης για την ανάθεση συμβάσεων παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών, μέσω ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΓΟΡΩΝ (ΔΣΑ)»

Σας ενημερώνουμε ότι εγκρίθηκε από την Αρχή υπόδειγμα διακήρυξης για τη Δημιουργία Δυναμικού Συστήματος Αγορών -άνω των ορίων- και την ανάθεση, μέσω αυτού, επιμέρους συμβάσεων παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών από τις Περιφέρειες, προς υποβοήθηση του έργου τους, με σκοπό την αδιάλειπτη παροχή υπηρεσιών στον κρίσιμο τομέα της μεταφοράς των μαθητών Α' βάθμιας και Β' βάθμιας εκπαίδευσης, μέσω της χρήσης κατάλληλων τεχνικών και εργαλείων.

I. Εισαγωγή- Γενικές Επισημάνσεις

Το Δυναμικό Σύστημα Αγορών (εφεξής ΔΣΑ), το οποίο αποτυπώνεται στο άρθρο 33 του ν. 4412/2016 (αντίστοιχο άρθρο 34 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), λειτουργεί ως μια εξ ολοκλήρου ηλεκτρονική διαδικασία και παραμένει ανοικτό, καθ' όλη την περίοδο ισχύος του, για την εγγραφή κάθε οικονομικού φορέα, ο οποίος πληροί τα τιθέμενα, στα έγγραφα της σύμβασης, κριτήρια ποιοτικής επιλογής.

Για τη σύναψη των επιμέρους συμβάσεων μέσω του ΔΣΑ, οι αναθέτουσες αρχές, υπό το πρίσμα των διατάξεων της νέας κλασικής Οδηγίας για τις δημόσιες συμβάσεις¹, καθώς και των αντίστοιχων διατάξεων του ν. 4412/2016, ακολουθούν τους κανόνες της κλειστής διαδικασίας, χωρίς να απαιτείται πλέον, η υποβολή ενδεικτικών προσφορών «...οι οποίες έχουν κριθεί ως μία από τις σημαντικότερες επιβαρύνσεις που σχετίζονται με τα Δυναμικά Συστήματα Αγορών», όπως αναφέρεται στις αιτιολογικές σκέψεις της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ.²

Στο πλαίσιο αυτό, οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας δύναται να υποβάλει αίτηση συμμετοχής, και, εφόσον πληροί τα τιθέμενα -από την αναθέτουσα αρχή- κριτήρια επιλογής, γίνεται δεκτός στο σύστημα, εγγράφεται στους σχετικούς καταλόγους οικονομικών φορέων και μπορεί να λαμβάνει μέρος στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων που διεξάγονται, μέσω του ΔΣΑ, εντός της περιόδου ισχύος του, ο δε αριθμός των υποψηφίων που γίνονται δεκτοί στο σύστημα δεν δύναται να υπόκειται σε περιορισμούς.

Αυτή η τεχνική αγορών, η οποία ήδη είχε εισαχθεί, για πρώτη φορά, στις προηγούμενες Οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις,³ επιτρέπει στις αναθέτουσες αρχές να έχουν στη διάθεσή τους ένα ιδιαίτερα ευρύ φάσμα οικονομικών φορέων για την υποβολή προσφορών και, συνεπώς, να εξασφαλίζουν την καλύτερη δυνατή χρησιμοποίηση των δημοσίων πόρων, αυξάνοντας τον ανταγωνισμό, ιδίως όταν πρόκειται για συνήθη ή έτοιμα προς χρήση αγαθά, έργα ή υπηρεσίες.

II. Επισημάνσεις ως προς το ειδικό Υπόδειγμα Διακήρυξης ΔΣΑ

Το ειδικό υπόδειγμα διακήρυξης, το οποίο είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα της Αρχής στη διαδρομή www.eaadhsy.gr/ αναθέτουσες αρχές/ πρότυπα τεύχη και υποδείγματα, αφορά στη δημιουργία ΔΣΑ και στην ανάθεση συμβάσεων, μέσω αυτού, για την παροχή υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών από τις Περιφέρειες, οι οποίες και είναι επιφορτισμένες με τη σχετική αρμοδιότητα.

Είναι το αποτέλεσμα ενός εγχειρήματος πολύπλοκου και χρονοβόρου, το οποίο εκπονήθηκε τους τελευταίους δώδεκα μήνες, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών, τις Περιφέρειες Αττικής και Δυτικής Ελλάδος, καθώς και τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή

¹ Πρβλ. άρθρο 34 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ.

² Πρβλ. αιτιολογικές σκέψεις 63 έως 66 του προοιμίου της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ.

³ Πρβλ. σχετικά άρθρα των Οδηγιών 2004/18/ΕΚ & 2014/17/ΕΚ αντίστοιχα.

-ως προς τη συστημική υποστήριξη της διαδικασίας μέσω του ΕΣΗΔΗΣ- και έχει λάβει υπόψη του τις παραμέτρους, τους παράγοντες και τις ιδιαιτερότητες των συμβάσεων μεταφοράς μαθητών.

Σε αυτό έχουν αποτυπωθεί οι όροι και η διαδικασία σύναψης συμβάσεων, μέσω ΔΣΑ, άνω των ορίων του άρθρου 5 περ. γ του ν. 4412/2016, όπως αυτά έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, ήτοι για Δυναμικά Συστήματα Αγορών συνολικής εκτιμώμενης αξίας άνω των 221.000,00 ευρώ χωρίς ΦΠΑ. Και τούτο, καθώς, λόγω του μεγάλου όγκου των εξυπηρετούμενων από τις Περιφέρειες της χώρας δρομολογίων, αλλά και της μεγάλης, συνήθως, χρονικής διάρκειας, για την οποία εφαρμόζεται το ΔΣΑ, (λ.χ. διάρκειας τεσσάρων ετών), η εκτιμώμενη αξία αυτού προφανώς και υπερβαίνει τα ως άνω ελάχιστα χρηματικά όρια.

Για τον λόγο αυτόν, όλοι οι όροι του υποδείγματος έχουν προσαρμοστεί στις εφαρμοστέες διατάξεις του ν. 4412/2016 για συμβάσεις άνω των ορίων (ενδεικτικά, γίνεται αναφορά μόνο σε Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης [ΕΕΕΣ] και σε προδικαστική προσφυγή και όχι σε Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης [ΤΕΥΔ] και σε ένσταση).

Για την ορθή εφαρμογή και υλοποίηση, μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, της διαδικασίας τόσο δημιουργίας του ΔΣΑ και των καταλόγων των εγγεγραμμένων οικονομικών φορέων, ανά κατηγορία, όσο και της αποστολής επιμέρους προσκλήσεων υποβολής προσφορών, καθώς και της αξιολόγησης των υποβαλλόμενων προσφορών, η Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή έχει εκπονήσει Συνοπτικούς Τεχνικούς Οδηγούς Χρήσης για τις αναθέτουσες αρχές και για τους οικονομικούς φορείς, οι οποίοι περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ. Β του υποδείγματος διακήρυξης και είναι αναρτημένοι στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr.

ΙΙΙ. Εφαρμοστέο πλαίσιο

Ως προς τις εφαρμοστέες διατάξεις επισημαίνεται ότι, στο εκδοθέν υπόδειγμα έχουν αποτυπωθεί:

- οι εφαρμοστέες διατάξεις του ν. 4412/2016, όπως ισχύουν, κατόπιν των πρόσφατων τροποποιήσεων που εισήχθησαν με το άρθρο 43 του ν. 4605/2019 (Α' 52), το άρθρο 33 του ν. 4608/2019 (Α' 66) και το άρθρο 56 του ν. 4609/2019 (Α' 67),
- οι διατάξεις της υπ' αριθμ. 50025/19.9.2018 ΚΥΑ «Μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες» (ΦΕΚ 4217 Β'),
- τα προβλεπόμενα στην ΥΑ 56902/215/02-06-2017 «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)» (Β' 1924).

Σημειώνεται ιδιαίτερα, ως προς τη διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής και αξιολόγησης των αιτήσεων συμμετοχής, η προσθήκη, με το άρθρο 43 του ν. 4605/2019, στην παράγραφο 6 του άρθρου 100 του ν. 4412/2016, δευτέρου εδαφίου: «Ειδικά στις διαδικασίες που διενεργούνται μέσω Δυναμικού Συστήματος Αγορών, οι αιτήσεις συμμετοχής των οικονομικών φορέων για την εγγραφή τους στο σύστημα υποβάλλονται ηλεκτρονικά, χωρίς να ακολουθείται η διαδικασία ηλεκτρονικής αποσφράγισης».

Η ως άνω διάταξη, η οποία εισήχθη στον ν. 4412/2016, κατόπιν σχετικής πρότασης της Αρχής προς το έχον τη νομοθετική πρωτοβουλία Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, συμβάλλει σημαντικά στην ευελιξία της διαδικασίας, καθώς δεν απαιτείται πλέον αποσφράγιση των αιτήσεων συμμετοχής, η οποία θα επιβάρυνε σημαντικά το Σύστημα (ΕΣΗΔΗΣ). Παράλληλα, μειώνει σημαντικά τον διοικητικό φόρτο των αναθετουσών αρχών, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι παραμένει αναλλοίωτος ο πυρήνας της συγκεκριμένης τεχνικής, ήτοι να παραμένει ανοικτό το Δυναμικό Σύστημα για εγγραφή νέων οικονομικών φορέων καθ' όλη την περίοδο ισχύος του.

IV. Διάρθρωση Υποδείγματος Διακήρυξης

Το υπόδειγμα Διακήρυξης διαρθρώνεται σε δύο επιμέρους στάδια:

➤ **Στάδιο Α: Δημιουργία Δυναμικού Συστήματος Αγορών**

Σε αυτό καθορίζονται οι γενικοί και ειδικοί όροι συμμετοχής (λόγοι αποκλεισμού και κριτήρια επιλογής) των οικονομικών φορέων για την εγγραφή τους σε μία ή περισσότερες κατηγορίες του ΔΣΑ. Ως δικαιολογητικό εγγραφής στο ΔΣΑ, για λόγους ευελιξίας και ταχύτητας, έχει προβλεφθεί **μόνο** η υποβολή του ΕΕΕΣ, στο οποίο δηλώνεται η/οι κατηγορία/ες, για την οποία/τις οποίες αιτείται την εγγραφή ο οικονομικός φορέας, καθώς και τα επιμέρους κριτήρια επιλογής, τα οποία τέθηκαν σε συνεννόηση με τις συνεργαζόμενες Περιφέρειες, συνεκτιμώντας αφενός τις πραγματικές συνθήκες της συγκεκριμένης αγοράς και αφετέρου την αναγκαιότητα ελαχιστοποίησης των διοικητικών βαρών στο στάδιο αυτό.

Περαιτέρω, στο στάδιο αυτό, περιγράφεται αναλυτικά η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής και αξιολόγησης των αιτήσεων συμμετοχής (ΕΕΕΣ), χωρίς να απαιτείται η ηλεκτρονική αποσφράγιση αυτών (βλ. ανωτέρω επισήμανση στην Ενότητα III του παρόντος), καθώς και η διαδικασία εγγραφής των οικονομικών φορέων και η δημιουργία του ΔΣΑ και των επιμέρους κατηγοριών του.

➤ **Στάδιο Β: Πρόσκληση Υποβολής Προσφορών για τη Σύναψη Επιμέρους Συμβάσεων**

Στο εν λόγω στάδιο του Υποδείγματος της Διακήρυξης καθορίζονται αναλυτικά οι όροι των προσκλήσεων για τη σύναψη επιμέρους συμβάσεων στο πλαίσιο του ΔΣΑ, οι όροι και η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής και αξιολόγησης της τεχνικής και οικονομικής προσφοράς των προσκαλούμενων οικονομικών φορέων, η διαδικασία πρόσκλησης των προσωρινών αναδόχων για την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης, τον έλεγχο τους και την ανάθεση των επιμέρους συμβάσεων, καθώς και οι γενικοί και ειδικοί όροι εκτέλεσης των συμβάσεων.

Κατά συνέπεια, οι Περιφέρειες που θα επιλέξουν να κάνουν χρήση της συγκεκριμένης τεχνικής και κατ' επέκταση του υποδείγματος διακήρυξης, το οποίο εκπονήθηκε από την Αρχή, σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, διαθέτουν ένα πλήρες τεύχος διακήρυξης, με καθορισμένους όρους και διαδικασία, γνωστή σε όλους τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς εκ των προτέρων, με αποτέλεσμα τα διοικητικά βάρη να περιορίζονται στον ελάχιστο δυνατό βαθμό.

Απότοκο των ανωτέρω είναι ότι, για τη σύναψη των επιμέρους συμβάσεων, αρκεί η αποστολή μίας τυποποιημένης πρόσκλησης εκ μέρους των Περιφερειών, στην οποία θα αναφέρονται ουσιώδη μόνο στοιχεία (χρόνος υποβολής προσφορών από τους καλούμενους οικονομικούς φορείς, ο χρόνος ισχύος εκάστης σύμβασης κλπ).

Αντίθετα, ως προς τους λοιπούς όρους και τη διαδικασία για τη σύναψη των επιμέρους συμβάσεων, ήτοι υποβολή, αξιολόγηση των προσφορών, κριτήρια ανάθεσης της σύμβασης, πρόσκληση αναδόχου για υποβολή δικαιολογητικών κατακύρωσης και υπογραφή σύμβασης, γενικοί και ειδικοί όροι εκτέλεσης των συμβάσεων, αρκεί η παραπομπή στην αρχική Διακήρυξη του ΔΣΑ και ειδικότερα στους όρους του Β' Σταδίου αυτής, οι οποίοι, άλλωστε, θα έχουν γνωστοποιηθεί με τη δημοσίευση της οικείας προκήρυξης σύμβασης (περίληψης στην ΕΕΕΕ) και θα αποτυπώνονται πλήρως στο τεύχος της Διακήρυξης, όπως αυτό θα έχει αναρτηθεί στη Διαδικτυακή Πύλη του ΕΣΗΔΗΣ.

V. Ειδικότερα Ζητήματα του Υποδείγματος Διακήρυξης

Για την εκπόνηση του Υποδείγματος της Διακήρυξης, λήφθηκαν υπόψη, όπως προαναφέρθηκε, οι παράμετροι της συγκεκριμένης αγοράς και οι ιδιαιτερότητες των συμβάσεων μεταφοράς μαθητών, ώστε να αποτυπωθούν με τον βέλτιστο δυνατό τρόπο οι όροι του, με ταυτόχρονη μείωση των διοικητικών βαρών, με σκοπό να αποτελέσει ένα εύχρηστο εργαλείο που θα συμβάλλει στην καλύτερη διαχείριση των συγκεκριμένων συμβάσεων και στην αδιάλειπτη παροχή των υπηρεσιών μεταφοράς των μαθητών, η οποία αποτελεί μείζον ζήτημα στη συνολική εκπαιδευτική διαδικασία.

Στο πλαίσιο αυτό, προς εκπλήρωση των ανωτέρω σκοπών, συζητήθηκαν εκτενώς στις σχετικές συναντήσεις εργασίας και συμπεριλήφθηκαν στο Υπόδειγμα Διακήρυξης τα ακόλουθα:

- ❖ **Δικαιολογητικά εγγραφής στο ΔΣΑ:** μόνο το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο επέχει ταυτόχρονα θέση αίτησης συμμετοχής, χωρίς να απαιτείται οποιοδήποτε άλλο πρόσθετο δικαιολογητικό/ αποδεικτικό μέσο.
- ❖ **Εγγύηση συμμετοχής:** προσκόμιση από τους οικονομικούς φορείς **μόνο στο Β' Στάδιο του ΔΣΑ**, ήτοι κατά τη φάση της υποβολής προσφοράς εκ μέρους τους για κάθε συγκεκριμένη σύμβαση, στην οποία επιλέγουν να υποβάλλουν προσφορά, και όχι για την εγγραφή τους στο ΔΣΑ⁴.
- ❖ **Κριτήρια επιλογής για την εγγραφή στο ΔΣΑ:** έχουν συμπεριληφθεί μόνον απαιτήσεις καταλληλότητας άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας, με τη δήλωση σχετικών απαιτούμενων αδειών ΕΔΧ και ΠΕΙ, καθώς και εγγραφής στο οικείο Επιμελητήριο ή στο ΓΕΜΗ ή σε άλλο αρμόδιο επαγγελματικό Μητρώο, κατά περίπτωση. Επίσης, έχουν συμπεριληφθεί ως απαιτήσεις τεχνικής ικανότητας, μόνον τα διαθέσιμα μεταφορικά μέσα (οχήματα) και οι σχετικές άδειες και ασφαλιστήρια συμβόλαια, ήτοι: α) άδεια κυκλοφορίας, σε ισχύ, των οχημάτων που θα χρησιμοποιηθούν για κάθε δρομολόγιο (βασικό και

⁴ Πρβ. άρθρα 72 παρ. 1 περ. α' του ν. 4412/2016, σε συνδυασμό με το άρθρο 92 παρ. 3 του νόμου αυτού.

εφεδρικό), β) ασφαλιστήρια συμβόλαια, σε ισχύ, για τα οχήματα που θα χρησιμοποιηθούν για κάθε δρομολόγιο (βασικό και εφεδρικό), γ) δελτίο τεχνικού ελέγχου από ΚΤΕΟ, σε ισχύ, για τα οχήματα που θα χρησιμοποιηθούν για κάθε δρομολόγιο (βασικό και εφεδρικό), δ) βεβαίωση της εποπτεύουσας αρχής, ως προς το νόμιμο της λειτουργίας των ΚΤΕΛ, όπου απαιτείται κατά τις κείμενες διατάξεις, για την εγγραφή σε μία ή περισσότερες κατηγορίες του ΔΣΑ.

- ❖ Ως προς τις υπόλοιπες απαιτήσεις οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, καθώς και τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας του άρθρου 75 παρ. 3 και 4 του ν. 4412/2016, οι οποίες εναπόκεινται στη διακριτική ευχέρεια της εκάστοτε αναθέτουσας αρχής (Περιφέρειας) να συμπεριλάβει ή όχι στη Διακήρυξη, έχει προβλεφθεί η σχετική δυνατότητα σε οδηγίες και υποσημειώσεις του υποδείγματος.
- ❖ **Μίσθωση ή κατοχή οχήματος από τρίτο πρόσωπο:** Στο υπόδειγμα της Διακήρυξης, κατόπιν και σχετικής πρότασης των Περιφερειών, προκειμένου να αποφεύγεται ο κίνδυνος παρερμηνείας των διατάξεων περί στήριξης στις ικανότητες τρίτων οικονομικών φορέων, έχει συμπεριληφθεί ο κάτωθι όρος: «Επισημαίνεται ότι η μίσθωση οχήματος ή η κατοχή του από τον προσφέροντα, βάσει άλλης νομικής σχέσης με τρίτο πρόσωπο (πχ, παραχώρηση χρήσης με ή χωρίς αντάλλαγμα), δεν αποτελεί στήριξη στις ικανότητες τρίτου. Συνεπώς, δεν απαιτείται η υποβολή ΕΕΕΣ του τρίτου, εφόσον η κατοχή του οχήματος από τον αιτούντα οικονομικό φορέα, υφίσταται ήδη κατά τον χρόνο της υποβολής του ΕΕΕΣ.»
- ❖ **Έννομες συνέπειες, σε περίπτωση που δεν προσκομιστεί ανανεωμένο και επικαιροποιημένο το ΕΕΕΣ εντός της τεθείσας προθεσμίας:** Προβλέφθηκαν, ως όροι της Διακήρυξης, οι έννομες συνέπειες, σε περίπτωση που οι συμμετέχοντες, οι οποίοι έχουν γίνει δεκτοί στο ΔΣΑ, δεν ανταποκριθούν στο αίτημα της αναθέτουσας αρχής να υποβάλουν ανανεωμένο και επικαιροποιημένο το ΕΕΕΣ, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία διαβίβασης του σχετικού αιτήματος σε αυτούς. Στο πλαίσιο αυτό, στο υπόδειγμα έχει συμπεριληφθεί ο κάτωθι όρος: «Σε περίπτωση που το ΕΕΕΣ δεν προσκομιστεί εντός της ανωτέρω προθεσμίας, η αναθέτουσα αρχή θέτει, εκ νέου, τελευταία προθεσμία, ομοίως, πέντε (5) εργάσιμων ημερών στους συμμετέχοντες που δεν ανταποκρίθηκαν, με τη ρητή αναφορά ότι, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, διαγράφονται αυτοδικαίως (χωρίς οποιαδήποτε άλλη διατύπωση, έκδοση απόφασης, κλπ) από όλες τις κατηγορίες στις οποίες έχουν εγγραφεί στο παρόν ΔΣΑ. Μετά τη διαγραφή τους, οι εν λόγω οικονομικοί φορείς τίθενται εκτός συστήματος και δεν τους απευθύνονται νέες προσκλήσεις υποβολής προσφοράς. Η διαγραφή δεν επηρεάζει τυχόν συμβάσεις που τους έχουν ήδη ανατεθεί ή/και εκτελούν στο πλαίσιο του παρόντος ΔΣΑ, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στα άρθρα 6.3, 6.7, 6.8 7.4, 7.5 και 7.6 της παρούσας. Επισημαίνεται ότι, μετά την, κατά τα ως άνω, διαγραφή, ο οικονομικός φορέας έχει δικαίωμα ανά πάσα στιγμή να επανυποβάλει ΕΕΕΣ (αίτηση συμμετοχής) και να επανεγγραφεί στο ΔΣΑ, εφόσον πληροί τις σχετικές προϋποθέσεις της παρούσας διακήρυξης και τηρουμένης της προβλεπόμενης διαδικασίας για την αξιολόγηση».

❖ Προσκόμιση εγγράφων πριν από την υπογραφή της σύμβασης – Έννομες συνέπειες σε περίπτωση μη προσκόμισης:

➔ Στο υπόδειγμα της διακήρυξης προβλέφθηκε ότι, μετά την, εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής, πρόσκληση του αναδόχου όπως προσέλθει για την υπογραφή του συμφωνητικού, και εντός της τεθείσας σε αυτόν προθεσμίας, ο ανάδοχος πρέπει να προσκομίσει στην αναθέτουσα αρχή υπεύθυνες δηλώσεις των υποψηφίων οδηγών και των συνοδών οχημάτων μεταφοράς μαθητών, στις οποίες δηλώνουν ότι δεν έχουν παραπεμφθεί για κανένα από τα -αναφερόμενα στην ΚΥΑ μεταφοράς μαθητών-αδικήματα, καθώς και ότι δεν έχουν τεθεί σε στερητική ή επικουρική δικαστική συμπαράσταση (πλήρη ή μερική), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο σημείο 8 της Εγκυκλίου υπ' αριθμ. 2/2019 του Υπουργείου Εσωτερικών (αριθμ. πρωτ. 4959/24.1.2019) με θέμα «Διευκρινήσεις επί της υπ' αριθμ. 50025/19.9.2018 Κοινής Υπουργικής Απόφασης “Μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες”» (ΑΔΑ ΩΥΗΕ465ΧΘ7-6Γ3). Για τις ως άνω υπεύθυνες δηλώσεις δεν απαιτείται βεβαίωση γνησίου υπογραφής.

➔ Στο υπόδειγμα, συμπεριλήφθηκαν, επίσης, οι κάτωθι όροι, ως προς τις έννομες συνέπειες που επέρχονται σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του αναδόχου: «Εάν δεν προσκομιστούν, εντός της ως άνω ταχθείσας προθεσμίας, μία ή περισσότερες από τις προαναφερόμενες υπεύθυνες δηλώσεις, τίθεται νέα ανάλογη προθεσμία στον ανάδοχο, με έγγραφο της αρμόδιας Δ/σης της Περιφέρειας, χωρίς να απαιτείται απόφαση του αποφαινόμενου οργάνου. Σε κάθε περίπτωση, η εν λόγω προθεσμία δεν μπορεί να υπερβαίνει την 20^η ημέρα από την κοινοποίηση της έγγραφης πρόσκλησης για την υπογραφή σύμβασης. Εάν και στη νέα ταχθείσα προθεσμία δεν προσκομιστούν μία ή περισσότερες από τις απαιτούμενες δηλώσεις, ο ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος από την ανάθεση της σύμβασης και, εν συνεχεία, η Περιφέρεια δύναται, κατά τη διακριτική της ευχέρεια, να εφαρμόζει τα οριζόμενα στην παράγραφο 7.4.3 της παρούσας (ρήτρα υποκατάστασης αναδόχου) ή να προβαίνει σε νέα πρόσκληση υποβολής προσφορών για τη συγκεκριμένη σύμβαση».

❖ Κριτήρια ανάθεσης των επιμέρους συμβάσεων στον ίδιο μειοδότη:

Στο υπόδειγμα της Διακήρυξης ορίζονται αντικειμενικά και γνωστά εκ των προτέρων, σε όλους, κριτήρια ανάθεσης της σύμβασης στους οικονομικούς φορείς, εφόσον μειοδοτούν σε περισσότερα του ενός τμήματα/ δρομολόγια και δεν επαρκούν τα διατιθέμενα από αυτούς μεταφορικά μέσα για να τα εκτελέσουν όλα.

Τα εν λόγω κριτήρια είναι, κατά φθίνουσα σειρά, τα εξής:

- Το κριτήριο του μοναδικού προσφέροντος
- Το κριτήριο της μεγαλύτερης προσφερόμενης από τον μειοδότη τιμής.

Η εφαρμογή των συγκεκριμένων κριτηρίων, τα οποία προέκυψαν κατόπιν εκτενούς συζήτησης και συνεργασίας με τους εμπλεκόμενους φορείς, εξυπηρετεί και ισορροπεί δύο βασικές παραμέτρους:

- με την εφαρμογή του πρώτου κριτηρίου διασφαλίζεται η μη ύπαρξη δρομολογίων άγονων, άσχετα από την αξία τους, κίνδυνος που θα υφίστατο, εάν ο εκάστοτε οικονομικός φορέας- μειοδότης σε περισσότερα του ενός τμήματα επέλεγε, με βάση τα διατιθέμενα από αυτόν μεταφορικά μέσα, τα τμήματα/ δρομολόγια της επιλογής του, τα οποία προφανώς και θα επέλεγε με βάση τη μεγαλύτερη αξία,
- ενώ
- με την εφαρμογή του δεύτερου κριτηρίου λαμβάνονται υπόψη και εξισορροπούνται οι ανάγκες των οικονομικών φορέων, οι οποίες συνίστανται στη διασφάλιση ενός εύλογου κέρδους και δεν παραγνωρίζεται η συνήθης βούλησή τους να τους ανατίθενται οι συμβάσεις με τη μεγαλύτερη αξία, σε περίπτωση που δεν δύνανται να εκτελέσουν όλες τις συμβάσεις, στις οποίες μειοδότησαν, και πάντως, κατόπιν της διασφάλισης, με την εφαρμογή του πρώτου κριτηρίου, των ελάχιστων δυνατών άγονων τμημάτων, που αποτελεί, όπως προαναφέρθηκε, το σημαντικότερο μέλημα των Περιφερειών.

❖ **Ρήτρα υποκατάστασης του αναδόχου/Αντικατάσταση οδηγών και συνοδών:**

- ➔ Προκειμένου να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη παροχή των υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών, προβλέπεται ρητή ρήτρα υποκατάστασης του αναδόχου, κατ' εφαρμογή του άρθρου 132 παρ. 1 περ. δ' υποπ. αα του ν. 4412/2016, σε περίπτωση που συντρέξουν στο πρόσωπό του οι οριζόμενοι στο άρθρο 7.4.3 του υποδείγματος διακήρυξης λόγοι αποκλεισμού και εφόσον η αναθέτουσα αρχή καταγγείλει μονομερώς τη σύμβαση κατά τη διάρκεια εκτέλεσής της. Στην περίπτωση αυτή δύναται να υποκατασταθεί, από τον/τους αμέσως επόμενο/ους, κατά σειρά μειοδοσίας, προσφέροντα/ες, εφόσον ο τελευταίος συναινεί να συνεχίσει την εκτέλεση της σύμβασης με τους όρους της προσφοράς του έκπτωτου αναδόχου.
- ➔ Η ίδια ρήτρα υποκατάστασης προβλέφθηκε και σε άλλες περιπτώσεις κήρυξης του αναδόχου ως εκπτώτου για παραβιάσεις των κανόνων ασφαλείας και οδηγικής συμπεριφοράς (αρ. 6.8), όπως και στην περίπτωση μη προσκόμισης των απαιτούμενων υπεύθυνων δηλώσεων οδηγών και συνοδών πριν από την υπογραφή της σύμβασης.
- ➔ Προβλέφθηκε, επίσης, η υποχρέωση αντικατάστασης των οδηγών ή/και των συνοδών των οχημάτων, εφόσον στο πρόσωπό τους συντρέξουν συγκεκριμένα αδικήματα ή άλλες έννομες καταστάσεις.

- ❖ **Ειδικό όροι εκτέλεσης των συμβάσεων:** έχουν προβλεφθεί ειδικοί όροι εκτέλεσης των επιμέρους συμβάσεων και, ιδίως, όροι, οι οποίοι προβλέπουν κυρώσεις (ποινικές ρήτρες, κήρυξη εκπτώτου του αναδόχου, κλπ) σε περίπτωση πλημμελούς εκτέλεσης της σύμβασης, επαναλαμβανόμενων παραβάσεων εκ μέρους του αναδόχου, κλπ, με σκοπό την, κατά το δυνατόν, διασφάλιση της ορθής εκτέλεσης των συμβάσεων μεταφοράς μαθητών.

- ❖ **Αναστολή σύναψης των συμβάσεων:** Στο υπόδειγμα διακήρυξης έχει συμπεριληφθεί ο κανόνας της μη αναστολής σύναψης των επιμέρους συμβάσεων στο πλαίσιο του ΔΣΑ, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 364 του ν. 4412/2016, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 43 παρ. 41 του ν. 4605/2019 (: «*Η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής και η άσκησή της, ως προς τις συμβάσεις που συνάπτονται στο πλαίσιο του παρόντος Δυναμικού Συστήματος Αγορών, ΔΕΝ κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης*»). Στην ανωτέρω περίπτωση της εφαρμογής του κανόνα, έχει επισημανθεί – σε σχετική υποσημείωση - η πιθανότητα κήρυξης της σύμβασης ως άκυρης, για τους λόγους και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται ρητά στο άρθρο 369 παρ. 3 του ν. 4412/2016.
- ❖ **Προδικαστική προσφυγή κατά το Α' στάδιο εγγραφής στο ΔΣΑ:** Στο υπόδειγμα διακήρυξης έχει συμπεριληφθεί όρος, ως προς τη δυνατότητα άσκησης προδικαστικής προσφυγής κατά το Α' στάδιο εγγραφής στο ΔΣΑ, και ειδικότερα κατά των αποφάσεων απόρριψης της εγγραφής των οικονομικών φορέων στο ΔΣΑ.

VI. Τελικές Επισημάνσεις

A. Η Αρχή προσδοκά ότι το Υπόδειγμα Διακήρυξης του ΔΣΑ θα αποτελέσει ένα σημαντικό εργαλείο, το οποίο θα συμβάλλει στην ευελιξία, στην επιτάχυνση των διαδικασιών, στη μείωση των διοικητικών βαρών, καθώς και στην άμβλυνση των μέχρι σήμερα προβλημάτων, τα οποία εντοπίζονται τόσο στον σχεδιασμό όσο και κατά τη διαδικασία σύναψης και, κυρίως, εκτέλεσης των συμβάσεων μεταφοράς μαθητών, με σκοπό τη διασφάλιση ποιοτικότερων υπηρεσιών και την αδιάλειπτη παροχή τους.

Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι δεν συνάδει με τη φύση του ΔΣΑ (δυναμικός χαρακτήρας, συνεχής εγγραφή νέων οικονομικών φορέων καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος τους) η συνήθης πρακτική ανάθεσης συμβάσεων πολύ μεγάλης διάρκειας (πχ. τριών ή τεσσάρων ετών), καθώς κάτι τέτοιο ισοδυναμεί -στην ουσία- με κλείσιμο της αγοράς σε νέους οικονομικούς φορείς.

Προτείνεται, κατ' επέκταση, η αποστολή προσκλήσεων για τη σύναψη συμβάσεων διάρκειας όχι μεγαλύτερης από έτος (ημερολογιακό ή σχολικό), σύμφωνα και με τον ετήσιο προγραμματισμό των σχολικών δρομολογίων από τις Περιφέρειες, ώστε αφενός να επιτυγχάνεται το άνοιγμα της αγοράς σε νέους οικονομικούς φορείς και αφετέρου να επανεξετάζονται οι ανάγκες εκάστης Περιφέρειας. Επίσης με τον τρόπο αυτό, θα αξιολογούνται σε μία τακτική βάση τα αποτελέσματα από τις εκτελούμενες συμβάσεις, ώστε να υπάρχει δυνατότητα διόρθωσης, στο επόμενο σχολικό έτος, τυχόν σφαλμάτων που εντοπίστηκαν στο προηγούμενο.

B. Υπό το πρίσμα των προαναφερθέντων, η Αρχή καλεί τις Περιφέρειες να κάνουν χρήση των νέων τεχνικών και εργαλείων και να σχεδιάσουν τις διαδικασίες τους για την ανάθεση συμβάσεων μεταφοράς μαθητών, μεταξύ άλλων, και μέσω του ΔΣΑ και αναμένει ανατροφοδότηση από την εφαρμογή του για τον εντοπισμό τυχόν προβλημάτων, με σκοπό τη διαρκή βελτίωση του στο μέλλον.

Επισημαίνεται ότι οι όροι του Υποδείγματος Διακήρυξης δεν είναι δεσμευτικοί για τις Περιφέρειες, οι οποίες μπορούν να το διαμορφώσουν και με διαφορετικούς όρους, οι οποίοι, ωστόσο, πρέπει να κείνται εντός του πλαισίου των επιλογών που τους παρέχονται σε σχετικές

οδηγίες και υποσημειώσεις του υποδείγματος, καθώς και από τις οικείες διατάξεις της κείμενης ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας δημοσίων συμβάσεων.

Τέλος, σας γνωρίζουμε ότι στο προσεχές μέλλον, η Αρχή θα προβεί στην εκπόνηση αντίστοιχων υποδειγμάτων Διακήρυξης για την ανάθεση συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών, μέσω Δυναμικού Συστήματος Αγορών, προκειμένου όσο το δυνατόν περισσότερες αναθέτουσες αρχές και οικονομικοί φορείς να ποριστούν τα οφέλη του συγκεκριμένου εργαλείου σύναψης δημοσίων συμβάσεων.

Μέχρι τότε, οι αναθέτουσες αρχές δύνανται να προβαίνουν σε χρήση του παρόντος υποδείγματος για τη σύναψη συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών άλλων, πέραν της μεταφοράς μαθητών, με τις κατάλληλες προσαρμογές των όρων του στις οικείες διατάξεις του ν. 4412/2016.

**Με εντολή Προέδρου
Η Προϊσταμένη Διεύθυνσης
Νομικών Υπηρεσιών**

Μίνα Καλογρίδου

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Προέδρου
2. Γραφείο Νομικού Συμβούλου
3. Αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή
4. Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών
5. Διεύθυνση Συντονισμού και Ελέγχου